GAZETA KRAKOWSKA

Nro 42.

z KRAKOWA dnia 27 MAJA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

— Z *Krakowa.* —

Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyi Król Polski, Protektor tey Krainy, raczył nayłaskawiey przyiąć ofiarowane sobie przez Wgo Felixa Słotwińskiego Professora w Uniwersytecie Jagiellońskim dzieło: o Prawie Natury, Błogosławionemu Alexandrowi Imu dedykowane i za życia Jego nayłaskawiey przyięte, lecz dopiero po nayboleśnieyszym dla wszystkich Ludów zgonie Tego Wiekopomney pamięci Monarchy z druku wyszłe, podług którego daią się lekcyie publiczne tey Umiętności w Uniwersytecie tuteyszym, a w dowod Wysokiego Swego zadowolnienia udarował Autora pierścieniem brylantowym, iako nieocenionym Naywspanialszey Łaski Swey upominkiem, który temuż W. Słotwińskiemu dnia 3/15 Maia r. b. przez JW. Stanisława Zarzeckiego Rezydenta i Konsula Nayiaśnieyszego i Nayłaskawszego Dobroczyńcy wręczonym został.

Z Warszawy d. 14 Maja.

Postanowienie Nayiaśnieyszego Pana, tyczące się urządzenia Sądu Seymowego.

(Ciąg dalszy.)

DZIAŁ IV.

O Instrukcyi sprawy przez Delegacyią Sądu Seymowego uskutecznić się mianey.

Artykuł 22. Utworzone Akta śledztwa Administracyynego, wraz z dowodami i Summaryuszem, wręczone będą przez Prokuratora Jeneralnego Senatorom do Instrukcyi Delegowanym; Prokurator wręczy im oraz listę osób przytrzymanych.

Art: 23. Delegacyia, z przybraniem do trzymania pióra Pisarza Sądu Seymowego, wysłucha obwinionych, uzupełni, gdy tego uzna potrzebę, dawnieysze dowody, dawnieysze zeznania świadków, i zbierze nowe dowody, oraz wysłucha nowych świadków. Wydawać będzie decyzyie z toku Instrukcyi wypływaiące, i doprowadzić obowiązaną iest dzieło Instrukcyi do stopnia sądowey doyrzałości.

Nim przedsięweźmie iaki Akt w Instrukcyi, lub czynność w postępie sprawy, zawiadomi wprzódy o nich Prokuratora Jeneralnego, celem wysłuchania wniosków iego.

Art: 24. Prezydować będzie w Delegacyi starszy podług zasiadania w Senacie Członek. Protokóły, tudzież decyzyie Delegacyi, podpisane będą przez wszystkich iey Członków i Pisarza. W przypadku różności zdań, większość głosów stanowić będzie. Expedycyie wychodzić będą z podpisem samego Prezyduiącego i Pisarza.

Art: 25. W ciągu Instrukcyi sprawy,

Prokuratora powinnością iest, wyszukiwać dalsze ślady mogące prowadzić do przekonania o rzeczywistości przestępstwa, o niewinności lub winie tych, którzy przez poszlaki wskazanemi zostali iako przestępcy.

Czuwać on będzie, aby takowe ślady pominięte nie były w Instrukcyi. Może on względem uzupełnienia tego co ieszcze dopełnionem nie zostało, iako też względem przedsięwzięcia nowych czynności z toku indagacyi wypływaiących, czynić stosowne wnioski. Prokurator może w każdym stanie Instrukcyi przeyrzeć Akta, a wypisy z Akt przez niego żądane, udzielone mu bydź powinny.

Art: 26. Delegacyia przedewszystkiem obowiązaną iest, kazać przed siebie przyprowadzić i wysłuchać osoby przytrzymane i wyrzec względem ich osadzenia w domu badania, zachowuiąc formalności Artykułami 33, 34. 35 i 36 przepisane.

Art: 27. Delegacyia każe przed siebie przypozwać osoby, któreby iey przez Prokuratora Jeneralnego, lub innym sposobem wskazanemi były, iako maiące wiadomość o przestępstwie, o które ieszcze wysłuchanemi nie były, albo których powtórne słuchanie okazałoby się potrzebnem.

Art: 28. Swiadkowie słuchani będą oddzielnie, i nie w przytomności obwinionego. Może bydź iednak obecnym przy słuchaniu świadków Prokurator Jeneralny i Obrońca oskarżonego, przez niego wybrany lub wyznaczony z Urzędu, stosownie do Art: 41. 42. i 43.

Art: 29. Jeżeli niemożność stawienia się świadka zaświadczeniem Lekarza udowodnioną będzie, Delegacyia z grona swego wyznaczy iednego Członka, który uda się z Pisarzem do mieszkania tegoż świadka, dla przyięcia iego świadectwa; może bydź iednak świadek chorobą złożony, lub zbyt odległe mieszkaiący, wysluchanym przez Sędziego którego do czynności Delegacyi wezwie.

Art: 30. Jeżeli o to zaydzie żądanie, a nawet z Urzędu, Delegacyia mocną będzie delegować iednego ze swych Członków, celem udania się na mieysce, i zabrania tak przedmiotów, które służyły lub przeznaczone były do popełnienia przestępstwa, iak tego wszystkiego co będzie mogło bydź uważanem iak przez nie zrządzone; nakoniec papierów i rzeczy, które mogą posłużyć do wykrycia prawdy, niewinności lub winy oskarżonego. Delegowanemu będą assystować Prokurator Jeneralny i Pisarz. Może Delegacyia wykonanie tych czynności polecić innemu Sędziemu w assystencyi Prokuratora i Pisarza mieyscowych.

Art: 31. Delegacyia trudnić się będzie Instrukcyią sprawy nietylko tych obwinionych, ktòrzy obiętemi zostali w postanowieniu Naszem w skutku zwołania Sądu Seymowego wydanem, ale, na żądanie Prokuratora, i tych, którzyby w ciągu Instrukcyi wykrytemi zostali, iako wpływaiący do poszukiwaney zbrodni Stanu w sposobie przewidzianym w Art: 21. 22. 24. 71. 72 i 73 Kodexu Karnego Królestwa Polskiego, albo, iako popełniaiący przestępstwa będące w styczności z tąż zbrodnią Stanu, chociażby też przestępstwa same z siebie takowemi zbrodniami nie były. Delegacyia może kazać przed siebie przyprowadzić tych nowo odkrytych obwinionych, a nawet po ich przesłuchaniu i po uczynionych przez Prokuratora wnioskach, wydać rozkaz osadzenia ich w domu badania.

Art: 32. Będzie przy Delegacyi Sądu Seymowego ieden lub więcey domów badania dla umieszczenia w nich osób z rozkazu Delegacyi aresztowanych.

Art: 33. Expedycyia rozkazu przyprowadzenia będzie podpisaną przez Prezyduiącego Delegacyi i Pisarza, oraz opatrzona pieczęcią Sądu Seymowego.

Obwiniony ma bydź w rozkazie dokładnie opisany z imienia, nazwiska, stanu, powołania, zamieszkania lub pobytu, tak, iżby względem iego osoby żadna nie mogła zayść omyłka.

Art: 34. Osoba z rozkazu Delegacyi przyprowadzona, powinna bydź przez nią bez zwłoki wysłuchaną.

Art: 35. Rozkaz osadzenia w domu badania będzie, prócz formalności Art: 33. przepisanych, zawierał w sobie nadto wymienienie czynu, z powodu którego wydanym został, i zacytowanie prawa, które Sędziego do wy'ania takiego rozkazu upoważnia.

Art: 36. Oryginalna expedycyia rozkazu przyprowadzenia lub aresztowania, okazaną będzie oskarżonemu i zostawioną mu iego kopiia.

Przepis ten będzie dopełnionym, chociażby obwiniony iuż nawet był aresztowanym.

Art: 37. Jeżeli osoba przyprowadzona uniewinnioną będzie przez pierwsze śledztwo, wróconą iey zostanie natychmiast wolność, za decyzyią Delegacyi i po wysłuchaniu wniosków Prokuratora.

Prokurator może wstrzymać wykonanie tey Decyzyi, ieżeli zapadła niezgodnie z iego wnioskami, lecz w takim razie obowiązanym iest zanieść oppozycyią do Sądu Seymowego, w przeciągu 24 godzin od daty odebrania wzmiankowaney decyzyi.

Art: 38. Skoro Delegacyia po wysłuchaniu osoby za iey rozkazem przyprowadzoney, uznała potrzebę iey aresztowania, sam tylko Sąd mocen będzie wydać rozkaz wypuszczenia iey na wolność, stosownie do przepisów Art: 53.

Art: 39. Delegacyia uznawszy, iż Instrukcyia sprawy przez nią iuż iest dostatecznie wyczerpaną, wyznaczy termin do iey zamknięcia, w którym, za przywołaniem oskarżonego, iego Obrońcy i Prokuratora Jeneralnego, uskutecznione bydź maią czynności Procederą karną przepisane.

Jeżeliby oskarżony lub iego Obrońca albo Prokurator domagali się w iakim punkcie uzupełnienia Instrukcyi, a Delegacyia uznała bydź ten punkt ważnym, przychylić się powinna do tego żądania.

Summaryusz Akt przez Pisarza sporządzony podpisanym będzie przez wszystkich stawaiących, przez Delegacyią i Pisarza.

Art: 40. Jeżeliby obwiniony z rozkazu Delegacyi w domu badania osadzony, w ciągu Instrukcyi nie okazał się bydź winnym, a sprawa iego mogła bydź rozpoznaną bez związku ze sprawą innych współobwinionych, Delegacyia zamknąć może Instrukcyią tey szczególney sprawy, nie czekaiąc zamknięcia Instrukcyi wszystkich spraw.

Art: 41. Gdy w Instrukcyi zbliżać się będzie Akt, do którego podług Procedury potrzebnem iest przywołanie Obrońcy, Delegacyia zapyta się oskarżonego czy sobie Obrońcę wybrał? Jeżeli nie ma zadnego, przedstawi tę okoliczność Prezesowi Sądu Seymowego, który dla oskarżonego natychmiast Obrońcę wyznaczy.

Art: 42. Nie może bydź wybranym ani wyznaczonym na Obrońcę, iak tylko ieden z Mecenasów przy Sądzie Naywyższym lub Adwokatów przy Sądzie Appellacyynym.

Art: 43. Jeden Obrońca może stawać w obronie kilku lub wszystkich oskarżonych. Jeżeli interes oskarżonych iest w kollizyi, każdy będzie miał oddzielnego Obrońcę.

Art: 44. Oskarżony naradzać się będzie z swoim Obrońcą w przytomności Pisarza

Sądu, przy którey naradzie Prokurator obecnym bydź nie może.

Art: 45. Obrońcom dozwolono iest w Kancellaryi Sądu pod okiem Pisarza przeyrzeć same Akta lub ich kopiie, gdyby Delegacya dla obszerności sprawy lub dla mnogiey liczby oskarżonych, których interes iest w kollizyi, takowe sporządzić zaleciła.

Art: 46. Po odbytym terminie zamknięcia Instrukcyi, gdy już nic nie pozostaie do wyiaśnienia, Delegacya ułoży rapport do Sądu Seymowego o wykonaniu danego iey polecenia, w którym mieścić nie będzie żadney opinii.

Akta kommunikowane będą Prokuratorowi, celem przygotowania wniosków, iakie, podług wykrytego stanu sprawy i przepisów prawa, uczynić za potrzebne uzna.

DZIAŁ V.

O decyzyiach Sądu Seymowego poprzedzaiących wprowadzenie sprawy na publiczną Audyencyią.

Art: 47. Po przedstawieniu powyższego rapportu Delegacyi, złożone będą Sądowi Akta instrukcyyne wraz z dowodami i Summaryuszem.

Art: 48. Pisarz przeczyta w przytomności Delegacyi i Prokuratora Jeneralnego pisma, których odczytanie dla obiaśnienia Sądu, okaże się bydź potrzebnem.

Art: 49. Po czem Prokurator przedstawi swe wnioski, a względem tych obwinionych, których sprawa ma bydź wprowadzoną na publiczną Audyencyią Sądu, przeczyta Akt oskarżenia, który w sobie zawierać ma:

1. Rodzay przestępstwa stanowiący zasadę oskarżenia.

2. Czyn i wszelkie okoliczności mogące powiększyć lub zmnieyszyć karę.

Oskarżony będzie w nim iasno opisany z imienia, nazwiska, stanu, powołania i zamieszkania.

Złożywszy Sądowi takowe wnioski i Akt oskarżenia, Prokurator oddali się.

Art: 50. Sąd roztrząśnie sprawę wszystkich obwinionych, bez względu czyli ich przestępstwa już w śledztwie Administracyynem wykrytemi zostały, lub w ciągu Instrukcyi Sądowey się wykazały.

Art: 51. Sąd będzie mógł, ieżeli potrzebę tego znaydzie, nakazać uzupełnienie Instrukcyi. W takim razie wskaże co ma bydź ieszcze do wykrycia czynu lub iego sprawdzenia, co do ustanowienia niewinności lub winy uzupełnionem, i uskutecznienie tego wszystkiego poleci Delegacyi swey, która się trudniła Instrukcyią sprawy.

Art: 52. Jeżeli przez Instrukcyią wykazanem iest, iż czyn przez obwinionego, popełniony nie należy do przestępstw w Art: 31 wymienionych, lecz że iest przestępstwem innego rodzaiu nieulegaiącem rozpoznawaniu Sądu Seymowego, odeśle sprawę, na wniosek Prokuratora, do właściwey drogi.

Art: 53. Jeżeli Sąd nie spostrzeże śladu przestępstwa lub nie znaydzie dostatecznych poślak winy, wyda na wniosek Prokuratora, decyzyią, iż dalsze postępowanie ustaie i nakaże wypuścić obwinionego, ieżeli inna iaka przyczyna przytrzymania nie zachodzi.

Art: 54. Co się tycze osób, względem których Prokurator nie uczynił wniosków o ich uwolnienie lub odesłanie sprawy do właściwey drogi, lecz podał Akt oskarżenia, Sąd, zaświadczaiąc Prokuratorowi złożenie tegoż aktu oskarżenia, wyznaczy dzień do wprowadzenia sprawy ich na publiczną audyencyią, oraz termina w których kommunikacyie między Prokuratorem i Obrońcą oskarżonego, przed tymże dniem odbydź się maią.

Moceu iest iednak Sąd nakazać sprawę przy zamkniętych drzwiach wprowadzić, gdyby sama sprawa lub iey szczegóły były gorszące i przystoyność obrażaiące.

Art: 55. Sąd nie czekaiąc ukończenia Instrukcyi całey sprawy, powinien się zgromadzić i wydać decyzyią.

a) W przypadku zaniesioney przez Prokuratora od decyzyi Delegacyi Instrukcyyney oppozycyi, ktòrey rozwiązania domaga się Prokurator przed ukończeniem Instrukcyi sprawy.

b) W przypadku zamknięcia Instrukcyi poiedynczey sprawy, stosownie do przepisu w Art: 40 zawartego.

Art: 56. Względem kompletu Sądu, głosowania, ilości głosów stanowiących decyzyię Sądu, względem utrzymywania Sentencyonarza, Protokòłów narady i posiedzeń, służyć będą Sądowi przepisy w Artykułach 78. 79. 80. 81. 82 i 83 zawarte.

Art: 57. Wypis decyzyi Sądu wydawanym będzie z wymienieniem Członków, ktòrzy na nią głosowali, oraz uczynioną będzie wzmianka o wnioskach Prokuratora.

Art: 58. Decyzyia Sądu wyznaczaiąca dzień do wprowadzenia sprawy na publiczną Audyencyią Sądu, oraz termina do załatwietnia kommunikacyi, będzie wraz z Aktem oskarżenia i Summaryuszem dowodów piśmiennych, ktòrych odczytania na publiczney Audyencyi domagać się zamierza Prokurator, wręczoną, na żądanie Prokuratora, w terminie przez Sąd oznaczonym, oskarżonemu i iego Obrońcy, i zostawioną im będzie kopiia decyzyi Sądu, Aktu oskarżenia i Summaryuszu. Nawzaiem Obrońca obowiązanym iest, także w terminie przez Sąd oznaczonym, wręczyć Prokuratorowi swòy Summaryusz dowodów piśmiennych i zostawić mu iego kopiią, ieżeliby pròcz dowodòw w Summaryuszu Prokuratora umieszczonych znaydował potrzebę żądać, aby inne ieszcze dowody w Aktach znayduiące się, na publicznem posiedzeniu Sądu odczytanemi były.

Kopiie obudwòch Summaryuszòw złożone nadto będą w biòrze Pisarza Sądu.

(*Dokończenie w przyszłym Numerze.*)

Z Paryża d. 12 Maja.

W zeszłą Niedzielę przeszło 400 Dam miały zaszczyt złożyć Kròlowi swoie uszanowania, ktòry wedle zwyczaiu przyiął ie stoiący. Boleść podagryczna dopiero następney nocy napadła J. K. M. i nastąpiło nazaiutrz odłożenie wyiazdu do Compiegne.

Słychać, iż Krol odwiedzi obòz pod St. Omer, dokąd ma się także udać kilka brygad jazdy, ażeby woyska wszelkiey broni odbyły przed J. K. M. obroty.

Przybył tu Hr. Lewaszow, sprawuiący interessa Rossyi w Piemoncie. — Lord Granville, Poseł Angielski przy Dworze naszym, iest tu w tym tygodniu spodziewany.

Drugi legiion gwardyi narodowey darował Związkowi przyiaciół Greków swoie działa.

Bardzo krwisty szlachcić, mieszkaiący na wsi o kilka godzin drogi od Walencienny, sprzykszywszy sobie ustawiczne stawianie piiawek, uchwycił się mocnieyszego sposobu. Kazał znaczną ilość modnych tych robaków do iednego z swoich iezior wpuścić, i ile razy potem napastowała go krew, właził w muł tego ieziora pomiędzy piiawki i po kwadransu wychodził zdrowy. Mówią, iż bardzo iest kontent z swego wynalązku i zaleca go sąsiadom.

W przyszłym tygodniu wyydzie tu z druku z pod piòra Adwokata Comte historya Paryzkiey narodowey gwardyi od r. 1789 aż do iey rozwiązania.

Prawdziwy Chauvet, za którego iego imiennik nauczyciel pisania Chauvet, tyle ucierpiał, został nakoniec w Marselii schwytany i na 10letnie więzienie skazany.

Sądzą, iż Margr. Chaves i Jenerał Silveira zostaną we Francyi zatrzymanemi, ażeby buntownikom Portugalskim odiąć naczelników mogących ich na nowo wzburzyć.

Z Madrytu d. 30 Kwietnia.

W drukarni Królewskiey drukuie się znowu okólnik do Władz całego Królestwa, w którym zaleconem im iest, aby miały baczne oko na wszystkie z Portugalii przybywaiące osoby. Wszelako ciągle ieszcze uchodzi wielu naszych żołnierzy; powszechne atoli zachodzi przekonanie, że przyczyną tego zbiegowstwa nie iest uwiedzenie, ale raczey niedostatek, iakiego woysko nasze doznaie tak co do pieniędzy, iako też innych potrzeb.

W pobliskości Orense przyszło do żywey potyczki pomiędzy konstytucyynem Portugalskiem woyskiem i rokoszanami, którzy nie chcieli broni złożyć. Dodaią nawet, że woyska konstytucyyne ścigały rokoszanów aż do wsiów Hiszpańskich, do których się schronili, i niektórych zabili lub poymali. — Jenerał kapitan Galicyi Eguia udał się do Orense, i wszystkie doniesienia zgadzaią się, iż w tey prowincyi zachodzą zaburzenia i lękaią się podobnego tam poruszenia Karlistów iak w Maladze i Grenadzie.

Jenerał Zayas, który w zawartey z Xięciem Angoulome kapitulacyi zapewniony miał stopień i urząd, uznany teraz został za niezdatnego do oczyszczenia się. Jenerał ten iest rodem z Hawanny, bawi teraz w Kadyxie, i sądzą, że iuż nie odrzuci propozycyi nowych Amerykańskich rządów, które pod korzystnemi warunkami staraią się przez swoich Ajentów przyciągać do siebie podobnych mężów.

Do urzędników i aptekarzów wyszło wezwanie do przyymowania służby przy woysku obserwacyynem.

Lubo zaburzenia w Katalonii mienią bydź przytłumionemi, zgromadzaią się iednak buntownicy w San Lorent del Piteu na północy od Berga; naczelnikami ich są tak zwany Jef des Estanges, urlopowany Pułkownik Montanes i Regidor de Castellar. Wysłane przeciw nim woyska stoią w Suria między Manresa i Cardona, w Valserani na brzegu rzeki Sellent i w San Feliu-Faserra na drodze z Berga do Vich. Dotąd niesłychać, ażeby pomiędzy obiema stronami zaszły nieprzyiacielskie kroki.

Jezuici otrzymali znaczne posiadłości przy Alburo w prowincyi Walencyi, i sądzą, iż ieżeli otrzymaią ieszcze zarządzanie szpitalami i zakładami dobroczynności, liczba ich w Hiszpanii pomnoży się do 30,000.

W Walencyi pracuią teraz nad dokończeniem przechadzki, którą Jenerał Elio założył, gdy tam był Jenerałem kapitanem, i na pamiątkę nieszczęśliwey tey ofiary rewolucyi stawiana iest ze składek nowa brama. Na placu, na którym sławny ten Jenerał był ścięty, stawiany iest z rozkazu Króla obelisk.

Szpital Królewski w Barcelonie oddał w r. zeszłym 42 chłopców do rzemiosł, 37 dziewcząt w służbę, w szkołach swoich 300 dzieci wyuczył, 922 ubogich żywił i okrywał, i 117 chorych uzdrowionych oddalił. Liczba ubogich mężczyzn, kobiet i dzieci, których teraz utrzymuie wynosi 1055.

Z Lizbony d. 26 Kwietnia.

Hr. Villaflor, który przybył tu dnia 4 b. m. i zabawiwszy dni 14 do główney swey

kwatery w Viseu odiechał. W czasie bawienia tu swoiego odebrał więcey dowodów szacunku i względów, niżeli początkowe iego przyięcie zapowiadało; prawie wszyscy szlachta i woyskowi wyższego stopnia odwiedzali go osobiście lub przez bilety. Ministrowie okazali także, iż nie są oboiętnemi na iego, ieśli nie świetne, przynaymniey wierne i użyteczne usługi.

Doktor Abrantes bawił dawniey w Anglii i wydawał w Londynie czasowe pismo *Investigator Portuguez*. Że potem posiadał zaufanie ś. p. Króla, a teraz Rejentki, iako lekarz i doradca, wiadomo powszechnie; lecz to mu naywiększą czyni chwałę, że nie tylko nakłonił Rejentkę do śpiesznego ogłoszenia konstytucyi, w czem ociągali się Ministrowie, ale podyktował iey odpowiedzi na przysyłane z tego powodu adressy. Zdaie się nawet, iż wpływał do ostatnich z Rio-Janeiro przywiezionych wyroków i odezw Cesarza. Chorzy iego dla dyplomatycznych zatrudnień po zbawionemi byli iego odwiedzeń; lecz szczęściem dla niego, iż los iego nie zależy od lekarskiey praktyki, bo ożeniwszy się z córką bogatego tuteyszego kupca J. B. d'Araujo posiada dostateczny maiątek.

Jedna z naszych Gazet zawiera poczet woyska Portugalskiego, które składa się w tym roku z 23,528 głów liniiowego żołnierza i 27,110 głów milicyi.

Z Londynu d. 8 Maia.

W Sobotę P. Cannig i Margr. Anglesea, a onegday Xżę Leeds i Hr. Courtown mieli posłuchania u Króla. Nowi gabinetowi Ministrowie odbyli dnia 6 pierwszą radę u Canninga. Rada ich trwała do godziny 6tey z południa. Xżę Klarencyi odwiedził wczoray P. Canninga. — Gazety nasze różnie piszą o teraźnieyszem Ministerium. Niedzielne pismo Atlas wyraża: "Wydano sobie nawzaiem woynę na życie i śmierć; właśnie ci mężowie, którzy dotąd wszelkiemi sposobami, przeszkadzali przypuszczeniu sprawy Katolików, chcą ią teraz wprowadzić, aby obalić teraźnieysze Ministerium. Za nadto zaślepia ich gniew, aby przewidzieć mogli, iż inny ieszcze nastąpić może wypadek, to iest przerwanie spokoyności Anglii. Wiadomo iest, iż teraźnieysze Ministerium sprzyia Katolikom, ale nie tayno mu także, że za Izbami znayduie się wielu przeciwników ich sprawie, i że gdyby ich życzenia przez krok z góry zaspokoione zostały, nastąpiłyby zaburzenia, których to patryiotyczne Ministerium stara się uniknąć. Lord Eldon, który iako Minister żądał zawsze odkładania tey sprawy, twierdzi teraz, iż nadszedł czas do iey ostatecznego rozstrzygnienia; iedynym iednak celem iego iest dowiedzieć się przez ten środek, czyli P. Canning utrzyma się na swoim urzędzie lub ustąpić go będzie musiał P. Peel.„ Gazeta *Morning Post* nagania groźbą P. Huskisson (byłego Ministra) w niższey Izbie, że Parlament będzie rozwiązany. Gazeta *Morning Post* iawnie niesprzyia P. Cannig i obwinia go o intrygi. Gazeta zaś *Times* przypisuie P. Peel (byłemu Ministrowi) wielki błąd, iż nie umie zręczniey ukrywać swey nienawiści przeciw nowemu naczelnikowi Ministerium. Jawnie ią nietylko on sam, ale iego brat i szwagier na posiedzeniach niższey Izby okazali. Wszelako żadne Ministerium (dodaie taż Gazeta) od 35 lat nie posiadało tak wielkiego zaufania i przychylności kraiu iak teraźnieysze. Nastaią nań iego nieprzyiaciele (Tories) nim się utwierdzić potrafi; ale przy stałości Monarchy niema się przyczyny niczego obawiać. P. Canning iest tylko Monarsze obowiązany i posiada przychyl-

ność ludu, a zatem pogardzać może swoiemi przeciwnikami.

Na zgromadzeniu Katolików Irlandzkich w Dublinie dnia 1 b. m. postanowiono nie podawać teraz żadnych próśb do Parlamentu względem praw obywatelskich, ażeby ich przeciwnicy powiedzieć nie mogli, iż swoich przyiaciół wystawuią na nieprzyiemność. Wydział ich postanowił, iż nie zbierze się aż za 6 tygodni.

Jak widać z wczorayszych czynności Izby niższey wielu znakomitych mężów, iak P. Thomson, Lord Althorp, Milton, Hotham, Nugent oświadczyli się za P. Caningiem. Publikum zaś bardzo iest kontente z oddalenia się dawnych Ministrów, i gdyby nawet nie utrzymało się nowe Ministerium, do czego niema podobieństwa, tedy dawne na zawsze iuż upadło w mniemaniu ludu. — Na wczorayszem posiedzeniu Izby wyższey oznaczono dzień 18 na drugie odczytanie bilu zbożowego.

W Port-au-Prince (na Haity) została następuiąca przez Izbę reprezentantów dnia 19 Lutego uchwalona, dnia 22 przez Senat przyięta, a dnia 24 Lutego przez Prezydenta zasankcyionowana ustawa ogłoszona: Izba Reprezentantów na propozycyią Prezydenta Haitańskiego, zważywszy, iż rolnictwo i handel należy wszystkiemi sposobami wspierać, i przynaymniey od części ciężarów, które one ponoszą, uwolnić, naradziwszy się więc i przekonawszy o potrzebie wydała następuiącą ustawę: Art: 1szy Od dnia ogłoszenia ninieyszey ustawy, wszelskie płody przemysłu i ziemi nie opłacaią przy wyyściu z Rzeczypospolitey żadnego cła wychodowego. Art: 2gi Uchylaią się wszelkie rozrządzenia dawnieyszych ustaw poprzedzaiącemu artykułowi przeciwne.

Gazety Nowoiorskie pod dniem 31 Marca donoszą, że komitet Związku przyiaciół Greków w Bostonie zebrał dotąd w samem mieście Bostonie 5500 dolarów. Komitet w Faladelfii posiada w swey kassie 16,685 dolarów i uzbraia drugi 23,000 balami wyładowany okręt do Napoli di Romania.

Z Chrystyanii d. 2 Maia.

Z naywyższego postanowienia Konsulowie i Vicekonsulowie zagranicznych Mocarstw w państwie naszem nie są uwolnionemi od ciężarów publicznych, skoro są obywatelami lub trudnią się iakowem w kraiu zarobkiem, nie iedynie urzędowaniem obcego Mocarstwa.

Wydane teraz pismo przez Majora inżynierów Räder względem założenia w Horten warowni morskiey, nie mało zastanawia publiczność iako pochodzące od znawcy. Gdybyśmy nawet niedali wiary początkowem wieściom o tem zakładzie, do którego obrony przeznaczano 1600 dział (blisko drugie tyle iak w Gibraltarze) tedy urządzenie tego mieysca na warownią wymagać będzie niezmiernych kosztów.

Pod brzegami naszemi przy Bergen takie mnóstwo znayduie się wielorybów, iż wieśniacy, nasi zabiiaią maiące 20 do 40 stóp długości łukami.

W parafii Wolden w powiecie Söndmöer oberwanie się z góry śniegu w massie do 4000 łokci zniszczyło dnia 5 Kwietnia z wszystkiemi budynkami folwark i 36 łodzi zatopiło, gdyż śnieg wyparł z rzeki wodę. Szczęściem nikt iednak z ludzi życia nie utracił.

DODATEK

DO Nro 42.

GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 27 MAJA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
May	god:	cali lin:	stopnie	stop:			
	7	27 5, 944	+ 11.2	77	Połud: Ws: słaby	Pochmurno	
	12	„ 5, 728	+ 11.0	83	Połud: Za: średni	„	Deszcz.
22.	3	„ 5, 228	+ 11.0	84	„ „	„	„
	9	„ 4, 724	+ 9. 4	86	„ słaby	„	
	7	27 3, 306	+ 11.6	78	Zachodni słaby	Pochmurno	o go. 6 deszcz.
23.	12	„ 2, 760	+ 15.4	69	„ „	Chmury	
	3	„ 2, 317	+ 14.8	67	Połud: Za: słaby	Pogoda z Chmur:	Grzmot.
	9	„ 2, 380	+ 10.2	83	Połud: Ws: słaby	„	
	7	27 1, 971	+ 12.2	78	Połud: Za: słaby	Chmury	Deszcz.
24.	12	„ 1, 744	+ 15.4	70	Zachodni słaby	„	
	3	„ 1, 155	+ 15.9	68	Płud: Za: słaby	Pogoda z Chmur:	Deszcz.
	9	„ 1, 102	+ 12.0	80	Zachodni słaby	Pogoda	
	7	27 0, 993	+ 12.2	77	żaden	Pogoda z Chmur:	
25.	12	„ 1, 104	+ 16.8	63	Półn: Za: mocny	Chmury	Grzmot i deszcz.
	3	„ 1, 101	+ 19.4	63	Półn: Ws: słaby	„	
	2	„ 1, 548	+ 11.8	84	„ „	Pogoda z Chmur:	

J. Steczkowski, Zast: A: O.

Z Saxonii d. 15 Maia.

Dnia 7go b. m. panuiący Xżę na Altenburg przybył z wysoką swoią córką panuiącą Królową Bawarską do Lipska, gdzie kilka dni zabawiał.

Z Drezna donoszą, że teraźnieyszy N. Król nasz postanowił zieżdżać co rano z Pilnitz do miasta, a czasem i po obiedzie, dla odbywania ważnieyszych spraw. Od młodości przyzwyczaiony iest, co stało się drugą naturą, wstawać bardzo rano, a często nawet po godzinie 4tey, i zaraz przechodzi się lub konno przeieżdża, które poruszenia utrzymuią go w dobrem zdrowiu. Jest znawcą muzyki, skomponował; nawet niektóre sztu-

ki, posiada piękną bibliotekę i lubi nadobne sztuki, osobliwie teatr Niemiecki. Z szczególnieyszem upodobaniem trudnił się genealogiią, i nieiednego z genealogów załatwił wątpliwość. Oprócz tego, każdy, który miał do niego przystęp, chwali dowcipne iego uwagi. Pobożność, która iest u niego naypierwszą sprawą, będzie zapewne dla niego skazówką postępowania w wysokiem iego przeznaczeniu. Nowa Królowa, a druga iego Małżonka (urodzona dnia 14 Stycznia 1767) iest naystarszą córką Cesarza Leopolda 2go.

Prywatny maiątek zmarłego Króla Fryderyka Augusta, który spada na iedynaczkę córkę, Xiężniczkę Augustę, wynosić ma 18 mill. talarów Saskich.

Z Szwaycaryi d. 5 Maia

Niiaki P. Sellon w Genewie wyznaczył nagrodę za naylepszą rozprawę względem uchylenia kary śmierci. Adwokat Paryzki P. Lukas otrzymał tę nagrodę.

Po gościńcu nowym przez górę Splügel w Kantonie Gryzonii tak iest ciągle wielki przeiazd, iż wyłożone nań koszta w krótce obficie się wynagrodzą. Dawniey przewóz towarów z Chur do Clefen potrzebował 6 do 7 dni czasu; teraz tę drogę przebywaią podróżni w 10 do 12 godzin, a towary naydaley w 3 dniach. Przewóz towarów z Genui do Frankfortu potrzebował dawniey 7 tygodni czasu, teraz odbywa tę drogę w dniach 14. W średniem przecięciu przechodzi przez tę górę codziennie 8 do 9 bryk furmańskich. Dla zasłonienia idącego przez nią gościńca od zawalania śniegiem, chcą go ieszcze galeryią otoczyć. Dotąd znayduią się dwa robocze towarzystwa dla oczyszczania go z śniegu, &c. z których iedno posiada 12 wołów i koni do udeptania śniegu, który często na 10 stóp grubości upada, a czasem ieszcze w Czerwcu na bokach gościńca 8 do 10 stóp wysokości leży.

Od granic Tureckich d. 30 Kwietnia.

Pomiędzy Posłami Austryiackim i Francuzkim zachodzą częste narady; do pierwszego przybiegł d. 8 Kwietnia nadzwyczayny goniec i nazaiutrz wysłał tenże sztafetę do Wiednia. Od przybycia Lorda Cochrane do Grecyi zdaie się Porta niechętnieyszą bydź ku Posłowi Angielskiemu. W Stambule rozchodzi się wieść, że Grecy chcą nawet Alexandryią dla Europeyskich okrętów zamknąć.

Goniec Rossyyski, który dnia 24 Kwietnia do Bukarestu przybył, przywieść miał kopiią Hattiszerifu Sułtana, wedle którego w skutku umowy Akermańskiey w Multanach i Wołószczyźnie wszystko ma bydź na stopę traktatem oznaczoną przywróconem. Dotąd, iak wiadomo, po umowie Akermańskiey nie zaszła w tych Xięstwach żadna odmiana.

List z Korfu pod dniem 18 Kwietnia zapewnia, iednak bez podania dnia, że Karaiskaki za pomocą Moreanów miał istotnie pobić Turków i Ateny oswobodzić. Oprócz tego wszystkie magazyny Tureckie w Oropo dostać się miały w ręce Pułkownika Heideck. Gazeta powszechna udziela dwa listy od bawiących w Grecyi Bawarczyków; ieden z Eginy pod dniem 11, a drugi pod dniem 18 Marca z Hydry. W pierwszym Pułkownik Bawarski Heideck pisze o Karaiskakim, którego zasługi dla oyczyzny powszechnie są cenione, że po zwycięstwie pod Distomo z korpusem swoim bez żywności prawie dzień i noc przez niezamieszkałe okolice spieszył na pomoc zostaiącym w Eleusis Grekom. Przez trzy dni trudnego pochodu żył iego korpus korzonkami i ziołami. "Darowałem mu (pisze Heideck) dwa piękne pistolety,

które mi przyiaciel C. przy odiezdzie z Minchen dał, i cieszyć go zapewne będzie, iż znayduią się w ręku takiego bohatera. Sch. dał mu piękną perspektywę, on za to przyrzekł mu pierwszy Hadszar, który na Turkach zdobędzie. „ List ten pisany iest przed wyprawą do ciasniny Kubea. Daley wyraża Heideck. Europeyski Xżę mógłby z niewielkiem natężeniem osiągnąć koronę Grecką. Z 3000 woyska i kilku miliionami pieniędzy w zasobie możnaby Grecyią oswobodzić, stronnictwa połączyć i ową koronę podnieść z ziemi, która przy sprzecznych teraz interessach do nikogo nie należy. — List z Hydry zawiera w ogólności: " Winienem WPanu donieść o zleceniu, które mi dałes, ażebym Niemieckim i Szwaycarskim przyiaciołom ludzkości, którzy za sprawę Greków walczą, zaległy żołd wypłacił. P. Omeyron doręczył WPanu ich listę. Zawiera ona 19 imion. Dwóch z nich umarło, 4 oddaliło się z swoiego korpusu, a 3 iest w cytadeli Ateńskiey z Fabvier zamkniętych. Prosiłem więc Pułkownika Heideck, który znayduie się na mieyscu, aby reszcie 10 zapłacił dwumiesięczny żołd po 30 Fr. miesięcznie, które mu zwrócę. Pułkownik ten uznał za potrzebne nie wypłacać im razem wszystkiego, daiąc tylko każdemu po 5 talarów twardych. Mała ta kwota była dostateczną do ożywienia ich męstwa. „

Potwierdza się zupełnie dawnieysze doniesienie, że Jenerał Church mianowany został naczelnym Wodzem całey Greckiey siły lądowey; wszyscy Grecy wielkie o nim maią mniemanie i prędzey, niżeli kto inny, potrafi zapewne ich siły urządzić i karność w nich zaprowadzić.

DONIESIENIA.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi &c.

W skutku Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 10 Listopada r. z. Nro 4889 i dnia 11 r. b. do L. 2153 Dz. Gł. Sen: zapadłey ninieyszym podaie do publiczney wiadomości, iż dnia 12 Czerwca Miesiąca przyszłego, odbywać się będzie w Biórach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi licytacyia in minus na dostawę różnych effektów i materyałów dla więźień kryminalnych na rok 1827/28 wyrachowanych, iakiemi są

Effekta Sukienne
— Płócienne
Szycie bielizny, pościeli i odzieży,
Robota Szewska
— Kowalska
— Kotlarska
— Garncarska
— Bednarska
— Mydlarska czyli łóy i świece
— Materyalia piśmienne
— Narzędzia gospodarcze i inne potrzeby extraordynaryine.

Maiący chęć podięcia się tey Entrepryzy, maią się zgłosić w terminie i mieyscu oznaczonym o godzinie 10 z rana do licytacyi opatrzeni na Vadium w kwotę złp. 615, gdzie o warunkach licytacyi wiadomość równie udzieloną im będzie.

W Krakowie dnia 22 Maja 1827 r.

Senator Prezyduiący,
Boduszyński.
Konwicki, Sekr: Wydz.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Donosi do wiadomości publiczney, iż stósownie do Uchwały Senatu w dniu 27 Marca r. b. Nro 1412 zapadłey, otwarty będzie konkurs na ustanowienie dwóch ieszcze Sekwestratów Rządowych; każdy więc o te posady ubiegać się chcący, czyli się iuż w tey mierze Wydziałowi bądź piśmiennie, bądź też ustnie oświadczył, lub nie, stawić się winien w dniu 15 Czerwca r. b. w Biórze Wydziału Skarbu o godzinie 10tey z rana, tam rozpoznawane będą dowody kwalifikacyi każdego Kandydata i takowe Senatowi przedstawione zostaną. Po czem uzyskuiący nominacye do pełnienia obowiązków nie w przód przypuszczonemi będą, dopókąd kaucyi w ilości złp. 3000 w gotowiźnie, lub fidejussoryczney nie poskładaią. — W Krakowie dnia 17 Maja 1827 r. *Bartl.*

Gadomski, Sekr: W.

Podaie się do wiadomości publiczney, iż Bractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego w Krakowie będzie miało od S. Jana Chrzciciela r. b. 1827 do lokowania na pewną hypotekę Summę złp. 5389 gr. 8. Ktoby sobie życzył wziąść takową summę na prowizyią, zechce się wcześniey zgłosić do wspomnionego Bractwa z okazaniem extraktem Kommissyi hypoteczney i poświadczeniem Rejenta pewności hypoteki od 1go Czerwca 1826 r.

W Krakowie dnia 4 Maja 1827 r. *Piekarski* S. B.

Bielecki, Sekretarz.

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa z Okręgiem, na mocy Reskryptu Wysokiego Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa dnia 11 Kwietnia r. b. 1827 do Nru 1043 wydanego zawiadomia Szanowną Publiczność, iż w skutek Uchwały Rady Familiyney w Sądzie Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego dnia 20 Marca 1827 r. zaszłey, a przez Trybunał W. M. Krakowa z Okręgiem dnia 11 Kwietnia 1827 r. zatwierdzoney; ruchomości po zmarłych Starozakonnych Hendlu i Róży małżonkach Krakauerach pozostałe Inwentarzem urzędowym spisane z Chrzanowa do Krakowa przywiezione, iako to: suknie, bielizna, pościel, srebra i kosztowności; cyna, mosiądz i miedź, faians, szkło, książki Hebrayskie i różne towary bławatne i bawełniane, w dniu 28 Maja i następnych r. b. 1827 w Domu pod Nrem 93 w Kazimierzu katolickim przy Krakowie stoiącym, w godzinach zwyczaynych przez publiczną licytacyią za gotową srebrną Courant monetę sprzedawane będą.

W Krakowie dnia 19 Maja 1827 r. Leo Rawicz *Pszczółkowski.*

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa z Okręgiem podaie do publiczney wiadomości, iż przysądzenie Dworku murowanego na Piasku przy Krakowie w Gminie VII. dawniey Liczbą 162, a teraz 87 1/2 oznaczonego, po niegdy Jakóbie Sapecińskim pozostałego, na licytacyi przedstanowczey w dniu 10 Maja r. b. 1827 publicznie odbytey W. Michałowi Rayskiemu za Summę złp. 4154 iako naywięcey ofiaruiącemu nastąpiło; stósownie więc do przepisów prawa termin do licytacyi stanowczey tegoż Dworku na dzień 7 Czerwca, r. b. 1827 na godzinę 10 ranną w kancellaryi Notaryalney przy głównym Rynku w Domu pod L. 16 stoiącym znayduiącey się przeznacza. O warunkach licytacyi w kancellaryi podpisanego Notaryusza każdego czasu dowiedzieć się można.

W Krakowie dnia 10 Maja 1827 r. Leo Rawicz *Pszczołkowski.*

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa, z Okręgiem podaie do publiczney wiadomości, iż przysądzenie Dworku z ogrodem na Piasku przy Krakowie w Gminie VII. mieyskiey pod L. 28 stoiącego po niegdy Marcinie Gaudzińskim pozostałego, na licytacyi przedstanowczey w dniu 9 Maia r. b. 1827 publicznie odbytey, Panu W. Dziarkowskiemu za summę złp. 4500, iako naywięcey ofiaruiącemu nastąpiło, stósownie więc do przepisów prawa termin do licytacyi stanowczey tegoż Dworku na dzień 6ty Czerwca r. b. 1827 na godzinę 10 ranną w kancellaryi Notaryalney w Domu pod L. 16 przy głównym Rynku znayduiącey się przeznacza. O warunkach licytacyi w kancellaryi podpisanego Notaryusza każdego czasu dowiedzieć się można. — W Krakowie dnia 9 Maja 1827 r.

Leo Rawicz *Pszczołkowski.*

W dniu 29 Maja r. b. 1827 o godzinie 9 z rana w Krakowie na targowisku bydła rogatego, odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacyia krów, iałownika, o godzinie zaś 11tey na targowisku końskiem sprzedanemi zostaną para klaczy roboczych z zaprzęgiem, bryczka parakonna i wozów dwa kowanych. *Item* tegoż dnia o godz: 3 po południu przy ulicy Floryańskiey pod L. 542, wydzierżawionemi zostaną dochody z sklepu dolnego z Izbą tylną i piwnicą na lat dwa poczynaiąc od dnia 24 Czerwca r. b. do tegoż dnia w roku 1829.

W Krakowie dnia 18 Maja 1827 r. H. *Salomoński*, Kom: Sąd.

W Handlu T. F. Lewińskiego w żelaznych kramach pod znakiem **Lwa nadeszły kapelusze kastorowe** Wiedeńskie w naynowszym guście za pomierną cenę.